

УДК 130.1

Резанова Н. О.¹Палладі Д.Е.²

¹канд. філос. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БАД-519 НУ «Запорізька політехніка»

ПРО ДЕРЖАВУ ЯК ВІДКРИТУ СИСТЕМУ

Про тотожність законів розвитку в мікро і макросвіті говорять практично всі релігійні та окультні течії. Стародавні китайські філософи пов'язували всі закономірності буття з протиборством двох антагоністичних потоків інь та ян в безмежному енерго-інформаційному просторі. Так, спостерігаючи поведінку тваринного світу і людського соціуму, ми знаходимо багато спільного, і з подивом спостерігаємо схожі взаємодії і на

рівні клітин, і у взаємодії народів і країн. «Шукайте подібне для великого в малому, а для малого - у великому» - говорить мудрість. Так, підбравши правильні подібності і порівняння можна пояснити і передбачити як історичні події, так і розвиток природних катаклізмів. Не випадково багато великих громадських діячів дуже серйозно ставилися до причинно-наслідкових зв'язків макро- та мікрорівня, що пов'язували минуле, сьогодення і майбутнє планети та держав.

Держава - політична форма організації суспільства на певній території, політико-територіальна суверенна організація публічної влади, що володіє апаратом управління і примусу, якому підпорядковується все населення країни. Так говорить всезнаюча Вікіпедія, і визначення цієї системи, в тій чи іншій інтерпретації, ми зможемо знайти і в інших джерелах.

Складові держави - це всілякі державні інститути влади, соціальні об'єднання, товариства і т.д., але основа всього - людина, особистість, або з точки зору системи - громадянин. Взаємодія держави і громадянина можна порівняти з клітиною людини і організму в цілому. Держава і біологічний організм для своєї життєдіяльності мають тотожні функціональні органи: уряд - мозок, органи дотику - зовнішня розвідка, імунітет - держбезпека, нервова система - засоби зв'язку і комунікації, кровноносна система - фінансова система і т.д. Нічого нового в створенні держав людина не придумала. Вона лише на підсвідомому рівні копіює природу. Як і в суспільстві є держави лідери і ведені, хижаки (імперії), нейтральні і пасивні (колонії). Як і люди, вони змагаються між собою, застосовуючи ті ж важелі прийняті в соціумі, від підкупу і лестоштів, до шантажу і бійок (воєн). Держави як і біологічні організми народжуються, дорослішають, старіють і вмирають, іноді, як показує історія, раптово.

Історія знає чимало прикладів, коли занесений революційними елементами чужорідний ідеологічний «вірус» розхитував підґрунтя держави, приводив до анархії в суспільстві і в кінцевому підсумку до його загибелі.

Держава, як і біологічний організм, реагує на антидержавні ідеї (віруси), які можуть в кінцевому підсумку його погубити. Легко справляється з чужими носіями, так як їх легко розпізнати, і важко, якщо переносниками стають свої ж клітини (громадяни). Суспільство яке підхоплює ідеї непокори подібні раковим клітинам, які вийшли з підпорядкування організму. І чим краще підібраний ідеологічний вірус, тим швидше і більше метастазує суспільство в тілі держави, в результаті чого гинуть всі: і здорові, і «хворі» члени суспільства.

Один з європейських політиків сказав: «Є ідея - є держава». Адже кожна держава, як і людина, народжуючись, має своє призначення (національну ідею). І лише розуміння і сприйняття організму на клітинному рівні, а держави на рівні громадян цієї ідеї, дає потужний імунітет в боротьбі за своє

виживання. І чим більше відсоток таких державно думаючих людей - тим стабільніше суспільство.

Яскравим прикладом в історії сучасної України є волонтерський рух. Саме люди, які, насамперед думають про державу створили фундамент цього напрямку соціальної діяльності, і в важкий для країни час знівеливали недбалість вітчизняних чиновників.

Історія знає чимало прикладів, коли різні держави і спільноти з успіхом вирішували питання патріотичного виховання молодого покоління: це і кадетські корпуси, де з юного віку виховувався державний підхід до всіх важливих насущних справ, і скаутські організації, і просто патріотичні рухи і клуби.

Виховання політичної культури у своїх громадян з самого раннього свідомого віку - прямий обов'язок державних інститутів, якщо тільки ця держава піклується про своє майбутнє. Пущене на самоплив патріотичне виховання породжує пасивну громадянську позицію – моя хата з краю. Що рано чи пізно призводить до політичних хитань і нестабільності в вирішальний для держави період. Не дарма імперські держави витрачають чималі кошти для підтримки в нейтральних і пасивних державах так званих ліберальних рухів, мета яких виховати пріоритет особистих інтересів у громадян перед державними і в потрібний момент цим скористатися.

Опираючись на останні події у світі пов'язані із суцільною пандемією коронавірусу, ми можемо спостерігати слабкість перед тотальною загрозою країн з ліберальною системою устрою та силою швидко реагувати та вирішувати проблеми в авторитарних державах. Їх можна порівняти з людьми які перші, більше уваги приділяли інтелектуальному розвитку, а другі – фізичному. Але, зважаючи на те, що ми живемо у різноманітному світі – нашу державу необхідно розвивати гармонійно та приділяти достатню кількість уваги як розвитку силових структур так і науково-інтелектуальному потенціалу.